

**Затверджую
заступник голови –
керівник апарату
облдержадміністрації
О.А. Никитюк
"17" липня 2013**

**ПАМ'ЯТКА
ДЕРЖАВНОМУ СЛУЖБОВЦЮ ЩОДО
СПОСОБІВ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ
ІНТЕРЕСІВ НА ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ**

**м. Житомир
2013 рік**

З М І С Т

ВСТУП	2
ПОНЯТТЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ	3
НЕДОПУЩЕННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ	3
СПОСОБИ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ	3
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЩОДО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ	8
ВИТЯГИ З ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ, В ЧАСТИНІ ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКЕННЯ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ	8
ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА	14

В С Т У П

Пам'ятку розроблено згідно з законами України "Про засади запобігання і протидії корупції" (*із змінами і доповненнями*), "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення", "Про державну службу" (*із змінами і доповненнями*), "Про правила етичної поведінки", іншими законами та нормативно-правовими актами з питань запобігання і протидії корупції.

Пам'ятку рекомендовано державним службовцям апарату та структурних підрозділів обласної державної адміністрації, райдержадміністрацій, посадовим особам міськвиконкомів з метою поглиблення їх знань в питаннях врегулювання конфлікту інтересів на державній службі.

ПОНЯТТЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

Конфлікт інтересів - суперечність між особистими майновими, немайновими інтересами особи чи близьких їй осіб та її службовими повноваженнями, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих їй службових повноважень.

Під "особистими інтересами" слід розуміти "будь-які інтереси державного службовця, обумовлені особистими, родинними, дружніми чи будь-якими іншими позаслужбовими стосунками з іншими фізичними чи юридичними особами, в тому числі особисті майнові та немайнові інтереси.

Конфлікт інтересів впливає із ситуації, коли державний службовець має приватний інтерес, тобто переваги для нього або його родини, близьких родичів, друзів чи осіб та організацій, з якими він має або мав спільні ділові інтереси, що впливає або може впливати на неупереджене та об'єктивне виконання ним своїх службових обов'язків.

Відповідно до Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" державні службовці зобов'язані уживати заходів щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів та невідкладно у письмовій формі повідомляти безпосереднього керівника про наявність конфлікту інтересів.

Саме по собі приховування державним службовцем наявного приватного інтересу вже розцінюється, як порушення службової дисципліни і потребує вжиття відповідних заходів щодо запобігання корупції.

НЕДОПУЩЕННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

Відповідно до вимог статті 15 Закону України "Про правила етичної поведінки" державні службовці, незважаючи на особисті інтереси, вживають вичерпних заходів щодо недопущення конфлікту інтересів, а також не допускають вчинення дій чи бездіяльності, що можуть спричинити виникнення конфлікту інтересів або створити враження його наявності.

Керівники органів державної влади, їх структурних підрозділів не можуть прямо чи опосередковано спонукати у будь-який спосіб підлеглих до прийняття рішень, вчиняти дії або бездіяльність на користь своїх особистих інтересів та/або інтересів третіх осіб.

СПОСОБИ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

Особлива правова природа публічно-службових відносин зумовлює необхідність встановлення гнучкого механізму для того, аби уникнути негативних наслідків конфлікту інтересів.

Найчастіше конфлікт інтересів виникає вже під час проходження державної служби. У такому разі потрібно вжити відповідних заходів по врегулюванню конфлікту інтересів і забезпеченню неупередженого виконання своїх службових обов'язків державним службовцем.

Способи врегулювання конфлікту інтересів мають забезпечувати своєчасність реагування на порушення антикорупційного законодавства і запобігати прийняттю рішень чи вчинення дій в умовах існування конфлікту інтересів.

Законодавством України та іншими нормативно-правовими актами передбачено наступні способи врегулювання конфлікту інтересів:

- позбавлення приватного інтересу, з приводу якого виник конфлікт інтересів;
- усунення державного службовця від прийняття рішення (участі в прийнятті рішення) або вчинення дій в умовах конфлікту інтересів;
- переведення державного службовця на іншу посаду або його звільнення із займаної посади;
- прийняття рішення або вчинення дій в умовах конфлікту інтересів під контролем особи визначеної керівником органу.

Згідно зі статтею 14 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" державні службовці зобов'язані:

- уживати заходів щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів;
- невідкладно у письмовій формі повідомляти безпосереднього керівника про наявність конфлікту інтересів.

З 1 січня 2014 року статтю 14 буде доповнено, відповідно до вимог Закону України від 14.05.2013 № 224-VII, новими частинами, а саме:

Державні службовці зобов'язані протягом десяти днів після призначення (обрання) на посаду передати в управління іншій особі належні їм підприємства та корпоративні права у порядку, встановленому законом.

У такому випадку державним службовцям забороняється передавати в управління належні їм підприємства та корпоративні права на користь членів своєї сім'ї.

Методичне забезпечення діяльності уповноважених підрозділів з питань запобігання, виявлення та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної служби.

Контроль за дотриманням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів державних службовців здійснюється уповноваженими підрозділами.

Способи врегулювання конфлікту інтересів визначені наказом Головного управління державної служби України "Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця" від 04.08.2010 № 214 (зі змінами і доповненнями). Ці Загальні правила є узагальненням стандартів запобігання конфлікту інтересів у діяльності державних службовців та способів врегулювання конфлікту інтересів.

Загальні правила визначають, що державний службовець зобов'язаний у межах своїх повноважень вживати заходів щодо недопущення будь якої можливості виникнення конфлікту інтересів, а саме суперечності між особистими майновими, немайновими інтересами особи чи близьких їй осіб та її службовими повноваженнями, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих їй службових повноважень.

У разі виникнення конфлікту інтересів або за наявності підстав, за яких він може виникнути, державний службовець повинен дотримуватися Загальних правил поведінки державного службовця та невідкладно у письмовій формі повідомити безпосереднього керівника про наявність конфлікту інтересів.

Обставини, що можуть призвести до виникнення конфлікту інтересів, повинні бути усунуті до того, як державний службовець буде призначений на посаду.

У разі коли обставини, що можуть призвести до виникнення конфлікту інтересів, склалися після призначення на посаду, державний службовець повинен невідкладно повідомити в письмовій формі про це свого безпосереднього керівника та терміново вжити заходів щодо усунення таких обставин.

Якщо державному службовцю стало відомо про наявність конфлікту інтересів у інших державних службовців підрозділу де він працює, йому необхідно повідомити про це свого безпосереднього керівника.

Державний службовець, який повідомив про конфлікт інтересів свого безпосереднього керівника і вважає, що вжиті заходи є недостатніми, може повідомити про це в письмовій формі керівника органу державної влади.

Безпосередній керівник зобов'язаний вжити всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання конфлікту інтересів, шляхом доручення виконання відповідного службового завдання іншій посадовій особі, особистого виконання службового завдання чи в інший спосіб, передбачений законодавством.

Врегулювання конфлікту інтересів шляхом усунення державного службовця від прийняття рішення, чи участі в прийнятті рішення, або вчинення дій в умовах конфлікту інтересів використовується за умови можливості залучення до прийняття такого рішення або вчинення відповідних дій інших державних службовців.

Усунення державного службовця від прийняття рішення чи участі в прийнятті рішення або вчинення дій в умовах конфлікту інтересів, а також залучення до прийняття рішення або вчинення відповідних дій інших службовців здійснюється за рішенням керівника органу або відповідного структурного підрозділу, в якому працює державний службовець.

У разі виникнення конфлікту інтересів у державного службовця, який входить до складу колегіального органу (комітету, комісії, колегії, ради тощо), такий державний службовець не повинен брати участь у прийнятті рішення, якщо його неучасть не впливає на повноваження цього органу.

Однак, мова йде лише про ті колегіальні органи, які вправі приймати рішення, що породжують певні правові наслідки для окремих осіб чи невизначеного кола осіб. Діяльність деяких колегіальних органів (як правило, це стосується колегій, комісій при органах державної влади чи місцевого самоврядування) носить консультативно-дорадчий характер і не має безпосереднього впливу на прийняття правового рішення. Діяльність таких органів лише створює певні передумови для його прийняття.

У разі якщо неучасть державного службовця, у якого виник конфлікт інтересів і який входить до складу колегіального органу, у прийнятті рішень цим органом призведе до втрати повноважень цим органом, участь такого державного службовця у прийнятті рішень має здійснюватись під контролем.

Державному службовцю рекомендується позбутись приватного інтересу, з приводу якого може виникнути конфлікт інтересів, шляхом відчуження корпоративних прав, майна або майнових прав, передачі їх у довірче управління або в будь-який інший спосіб.

Часто зустрічаються випадки, коли державний службовець має певні приватні інтереси, пов'язані з майновими правами. У цьому разі державний службовець може позбутись приватного інтересу, з приводу якого виник конфлікт інтересів, шляхом відчуження корпоративних прав, майна або майнових прав, передачі їх у довірче управління майна або у будь-який інший спосіб.

Однак позбавлення приватного інтересу має виключати будь-яку можливість його приховування або відновлення. Тому, не можуть вважатись позбавленням приватного інтересу дії щодо розлучення з подружжям, а також заяви, в тому числі публічні, про розірвання особистих, дружніх чи інших стосунків з іншими особами.

Не можуть вважатись позбавленням приватного інтересу відчуження корпоративних прав, майна або майнових прав, передачі їх у довірче управління, якщо такі дії здійснюються на користь членів сім'ї державного службовця.

Державний службовець має письмово повідомити керівника органу про спосіб позбавлення приватного інтересу. З цього приводу керівник органу робить висновок про наявність або відсутність приватного інтересу.

У разі неможливості усунення конфлікту інтересів шляхом заміщення державного службовця іншою особою та відсутності можливостей для його переведення на іншу посаду відповідної категорії посад державних службовців (у випадку, коли конфлікт інтересів має постійний характер і не може бути розв'язаний шляхом усунення відповідного державного службовця від прийняття рішення або вчинення дій та за наявності рівноцінної вакантної посади, яка за своїми характеристиками відповідає особистим та професійним якостям державного службовця, відбувається переведення державного службовця на іншу посаду. Слід зазначити, що переведення на іншу посаду може здійснюватись лише за згодою державного службовця) керівник органу, де працює державний службовець, або його заступник відповідно до розподілу повноважень у найкоротший строк, але не більше ніж протягом одного робочого дня, приймає рішення про здійснення контролю за рішеннями, що приймаються цим державним службовцем.

У рішенні зазначаються форма контролю, відповідальна особа та вимоги до державного службовця щодо прийняття рішень стосовно предмета конфлікту інтересів.

Державний службовець не пізніше наступного робочого дня з дня прийняття рішення про застосування контролю ознайомлюється з таким рішенням.

Якщо конфлікт інтересів виникає у зв'язку з діяльністю державного службовця у складі колегіального органу, рішення про запровадження контролю над таким державним службовцем надсилається усім членам колегіального органу.

Контроль здійснюється у такій формі:

- перевірка особою, визначеною керівником державного органу, змісту рішень чи проектів рішень, що приймаються або розробляються державним службовцем або відповідним колегіальним органом з питань, пов'язаних із предметом конфлікту інтересів;

- розгляд справ та прийняття рішень державним службовцем у присутності особи, визначеної керівником державного органу.

При цьому, вимоги до державного службовця стосовно прийняття рішень та/або вчинення дій стосовно предмету конфлікту інтересів можуть включати:

- зобов'язання державного службовця надавати особі, визначеній керівником державного органу для попереднього ознайомлення проекти нормативно-правових актів індивідуального характеру, які стосуються предмету конфлікту інтересів;

- зобов'язання державного службовця здійснювати розгляд справ або приймати рішення щодо предмету конфлікту інтересів у присутності особи, визначеної керівником державного органу.

Заходи щодо здійснення контролю мають проводитись оперативно, оскільки прийняття рішень чи вчинення дій стосується зовнішніх правовідносин, тобто фізичними чи юридичними особами.

Не можна допустити зволікання із проведенням контролю, адже це може перешкодити своєчасності забезпечення конституційних прав громадян, а також породити у них підозру у недобросовісності та упередженості з боку посадової особи чи іншого службовця відповідного органу державної влади.

У разі, якщо відповідна посадова особа не вжила заходів по врегулюванню конфлікту інтересів і прийняла рішення або вчинила певні дії, це є підставою для оскарження такого рішення, а також вчинених нею дій або бездіяльності та визнання їх протиправними у судовому порядку.

Відповідно до статті 24 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" нормативно-правові акти, рішення, видані (прийняті) внаслідок вчинення корупційного правопорушення, можуть бути скасовані органом або посадовою особою, уповноваженою на прийняття чи скасування відповідних актів, рішень, або визнані незаконними в судовому порядку за заявою заінтересованої фізичної особи, об'єднання громадян, юридичної особи, прокурора, органу державної влади, органу місцевого самоврядування.

Що стосується правочинів укладених внаслідок корупційного правопорушення, (укладені в умовах конфлікту інтересів), вони можуть бути визнані судом нікчемними.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЩОДО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

Витяг із Кодексу України про адміністративні правопорушення

Стаття 172⁷. *Порушення вимог щодо повідомлення про конфлікт інтересів*

Неповідомлення особою безпосереднього керівника у випадках, передбачених законом, про наявність конфлікту інтересів -

тягне за собою накладення штрафу від десяти до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Примітка. 1. Суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, зазначені у пункті 1, підпунктах "а", "б" пункту 2 частини першої статті 4 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції".

Стаття 172⁹. *Невжиття заходів щодо протидії корупції*

Невжиття передбачених законом заходів посадовою чи службовою особою органу державної влади, посадовою особою місцевого самоврядування, юридичної особи, їх структурних підрозділів у разі виявлення корупційного правопорушення -

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян".

ВИТЯГИ З ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ, В ЧАСТИНІ ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКЕННЯ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

Витяг із Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції"

Стаття 1. *Визначення термінів*

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

Безпосереднє підпорядкування - відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника, в тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень, контролю за їх виконанням.

Близькі особи - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням, а також особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 4 цього Закону, у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

Конфлікт інтересів - суперечність між особистими майновими, немайновими інтересами особи чи близьких їй осіб та її службовими повноваженнями, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих їй службових повноважень.

Корупція - використання особою, зазначеною в частині першій статті 4 цього Закону, наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній в частині першій статті 4 Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції", або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей.

Корупційне правопорушення - умисне діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 4 Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції", за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність.

Неправомірна вигода - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, що їх без законних на те підстав обіцяють, пропонують, надають або одержують безоплатно чи за ціною, нижчою за мінімальну ринкову.

Суб'єкти декларування - особи, зазначені в пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 4 цього Закону, які зобов'язані подавати декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру.

Уповноважені підрозділи - уповноважені підрозділи (особи) з питань запобігання та виявлення корупції, які утворюються (визначаються) в державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, їх апаратах, органах місцевого самоврядування та юридичних особах публічного права за рішенням керівника органу або юридичної особи публічного права в порядку, визначеному законодавством.

Члени сім'ї – особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, в тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

Стаття 9. Обмеження щодо роботи близьких осіб

1. Особи, зазначені у підпунктах "а", "в" - "ж" пункту 1 та підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 4 цього Закону, не можуть мати у безпосередньому підпорядкуванні близьких їм осіб або бути безпосередньо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам.

Особи, які претендують на зайняття посад, зазначених у підпунктах "а", "в" - "ж" пункту 1 та підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 4 цього Закону, зобов'язані повідомити керівництво органу, на посаду в якому вони претендують, про працюючих у цьому органі близьких їм осіб.

Положення абзаців першого та другого цієї частини не поширюються на:

2) близьких осіб, які безпосередньо підпорядковані один одному у зв'язку з перебуванням кожного з них на виборній посаді;

3) осіб, які працюють у сільських населених пунктах (крім тих, що є районними центрами), а також гірських населених пунктах;

4) осіб, які працюють в галузі освіти, науки, культури, охорони здоров'я, фізичної культури та спорту, соціального захисту, крім державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування.

2. У разі виникнення обставин, що порушують вимоги частини першої цієї статті, відповідні особи, близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у п'ятнадцятиденний строк.

Якщо в зазначений строк ці обставини добровільно не усунуто, відповідні особи або близькі їм особи в місячний строк з моменту виникнення обставин підлягають переведенню в установленому порядку на іншу посаду, що виключає безпосереднє підпорядкування.

У разі неможливості такого переведення особа, яка перебуває у підпорядкуванні, підлягає звільненню із займаної посади.

3. Особам, зазначеним у підпунктах "а", "в" - "ж" пункту 1 та підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 4 цього Закону (крім народних засідателів і присяжних), забороняється брати участь у роботі колегіальних органів під час розгляду питань щодо призначення на посаду близьких їм осіб та у будь-який інший спосіб впливати на прийняття такого рішення.

Стаття 14. Урегулювання конфлікту інтересів

1. Особи, зазначені у пункті 1 та підпунктах "а", "б" пункту 2 частини першої статті 4 цього Закону, зобов'язані:

1) уживати заходів щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів;

2) повідомляти невідкладно безпосереднього керівника про наявність конфлікту інтересів.

2. Закони та інші нормативно-правові акти, що визначають повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, порядок надання окремих видів державних послуг та провадження інших видів діяльності, пов'язаних із виконанням функцій держави, місцевого самоврядування, мають передбачати порядок та шляхи врегулювання конфлікту інтересів.

З 1 січня 2014 року статтю 14 буде доповнено, відповідно до вимог Закону України від 14.05.2013 № 224-VII, новими частинами, а саме:

Державні службовці зобов'язані протягом десяти днів після призначення (обрання) на посаду передати в управління іншій особі належні їм підприємства та корпоративні права у порядку, встановленому законом.

У такому випадку державним службовцям забороняється передавати в управління належні їм підприємства та корпоративні права на користь членів своєї сім'ї.

Методичне забезпечення діяльності уповноважених підрозділів з питань запобігання, виявлення та урегулювання конфлікту інтересів у діяльності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної служби.

Контроль за дотриманням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів державних службовців здійснюється уповноваженими підрозділами.

Витяг із Закону України "Про державну службу"

Стаття 12. Обмеження, пов'язані з прийняттям на державну службу

Не можуть бути обраними або призначеними на посаду в державному органі та його апараті особи, які:

- у разі прийняття на службу будуть безпосередньо підпорядковані близьким їм особам.

Стаття 16. Обмеження, пов'язані з проходженням державної служби

На державних службовців поширюються обмеження, передбачені Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції.

Стаття 16¹. Врегулювання конфлікту інтересів

У разі виникнення конфлікту інтересів під час виконання службових повноважень державний службовець зобов'язаний негайно доповісти про це своєму безпосередньому керівникові. Безпосередній керівник державного службовця зобов'язаний вжити всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання конфлікту інтересів, шляхом доручення виконання відповідного службового завдання іншому державному службовцю, особистого виконання службового завдання чи в інший спосіб, передбачений законодавством.

Витяг із Закону України "Про правила етичної поведінки"

Стаття 15. Недопущення конфлікту інтересів

1. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, незважаючи на особисті інтереси, вживають вичерпних заходів щодо недопущення конфлікту інтересів, а також не допускають вчинення дій чи бездіяльності, що можуть спричинити виникнення конфлікту інтересів або створити враження його наявності.

2. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, не можуть прямо чи опосередковано спонукати у будь-який спосіб підлеглих до прийняття рішень, вчиняти дії або бездіяльність на користь своїх особистих інтересів та/або інтересів третіх осіб.

Витяг із наказу Головного управління державної служби України від 04.08.2010 № 214 "Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця" (із змінами і доповненнями)

Врегулювання конфлікту інтересів

Державний службовець зобов'язаний у межах своїх повноважень вживати заходів щодо недопущення конфлікту інтересів, а саме суперечності між особистими інтересами та службовими повноваженнями, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи не вчинення дій під час виконання наданих йому службових повноважень.

Обставини, що можуть призвести до виникнення конфлікту інтересів, повинні бути усунуті до того, як державний службовець буде призначений на посаду.

У разі коли обставини, що можуть призвести до виникнення конфлікту інтересів, склалися після призначення на посаду, державний службовець повинен невідкладно повідомити в письмовій формі про це свого безпосереднього керівника та терміново вжити заходів щодо усунення таких обставин.

У разі виникнення конфлікту інтересів або за наявності підстав, за яких він може виникнути, державний службовець повинен дотримуватися цих Загальних правил.

Якщо державному службовцю стало відомо про наявність конфлікту інтересів у інших державних службовців, йому необхідно повідомити про це свого безпосереднього керівника.

Державний службовець, який повідомив про конфлікт інтересів свого безпосереднього керівника і вважає, що вжиті заходи є недостатніми, може повідомити про це в письмовій формі керівника органу державної влади.

Безпосередній керівник зобов'язаний вжити всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання конфлікту інтересів, шляхом доручення виконання відповідного службового завдання іншій посадовій особі, особистого виконання службового завдання чи в інший спосіб, передбачений законодавством.

У разі виникнення конфлікту інтересів у державного службовця, який входить до складу колегіального органу (колегії, ради, комісії тощо), такий державний службовець не повинен брати участь у прийнятті рішення, якщо його неучасть не впливає на повноваження цього органу.

У разі якщо неучасть державного службовця, у якого виник конфлікт інтересів і який входить до складу колегіального органу, у прийнятті рішень цим органом призведе до втрати повноважень цим органом, участь такого державного службовця у прийнятті рішень має здійснюватись під контролем.

Державному службовцю рекомендується позбутись приватного інтересу, з приводу якого може виникнути конфлікт інтересів, шляхом відчуження корпоративних прав, майна або майнових прав, передачі їх у довірче управління або в будь-який інший спосіб.

У разі неможливості усунення конфлікту інтересів шляхом заміщення державного службовця іншою особою та відсутності можливостей для його переведення на іншу посаду відповідної категорії посад державних службовців керівник органу, де працює державний службовець, або його заступник відповідно до розподілу повноважень у найкоротший строк, але не більше ніж протягом одного робочого дня, приймає рішення про здійснення контролю за рішеннями, що приймаються цим державним службовцем.

У рішенні зазначаються форма контролю, відповідальна особа та вимоги до державного службовця щодо прийняття рішень стосовно предмета конфлікту інтересів.

Державний службовець не пізніше наступного робочого дня з дня прийняття рішення про застосування контролю ознайомлюється з таким рішенням.

Якщо конфлікт інтересів виникає у зв'язку з діяльністю державного службовця у складі колегіального органу, рішення про запровадження контролю над таким державним службовцем надсилається усім членам колегіального органу.

Контроль здійснюється у такій формі:

- перевірка особою, визначеною керівником державного органу, змісту рішень чи проектів рішень, що приймаються або розробляються державним службовцем або відповідним колегіальним органом з питань, пов'язаних із предметом конфлікту інтересів;

- розгляд справ та прийняття рішень державним службовцем у присутності особи, визначеної керівником державного органу.

**Витяг із постанови Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 № 169
"Про затвердження Порядку проведення конкурсу на заміщення
вакантних посад державних службовців"****7. До участі у конкурсі не допускаються особи, які:**

- у разі прийняття на службу будуть безпосередньо підпорядковані або підлеглі близьким особам;

Витяг із Кодексу законів про працю України***Стаття 25¹ Обмеження спільної роботи родичів на підприємстві, в установі, організації***

Власник вправі запроваджувати обмеження щодо спільної роботи на одному і тому ж підприємстві, в установі, організації осіб, які є близькими родичами чи свояками (батьки, подружжя, брати, сестри, діти, а також батьки, брати, сестри і діти подружжя), якщо у зв'язку з виконанням трудових обов'язків вони безпосередньо підпорядковані або підконтрольні один одному.

На підприємствах, в установах, організаціях державної форми власності порядок запровадження таких обмежень встановлюється законодавством.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Кодекс законів про працю України *(із змінами і доповненнями)* від 10.12.1971 N 322-VIII.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення *(із змінами і доповненнями)* від 07.12.1984 N 8074-X.
3. Закон України Про засади запобігання і протидії корупції *(із змінами і доповненнями)* від 07.04.2011 № 3206-VI.
4. Закон України "Про правила етичної поведінки" від 17.05.2012 № 4722-VI.
5. Закон України "Про державну службу" *(із змінами і доповненнями)* від 16.12.1993 № 3723-XII.
6. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців" від 15.02.2002 № 169.
7. Наказ Головного управління державної служби України "Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця" *(із змінами і доповненнями)* від 04.08.2010 № 214.